

2

Kogu jõukust ja
ole majanduslikult
sõltumatu

*Ega muidu targaks ei saa,
kui kooliraha ei maksa.*

VANASÕNA

Noored on tööturul viletsamas seisus kui kogenud töötajad. Kõrgepalgaliste töökohtade kadumine Soome tööstusest on muutnud ühiskonda. Pensionieale lähenevaid inimesi julgustatakse kauemaks tööturule jääma, mistõttu noortele vabaneb töökohti aeglasemini. Tõsiasi on seegi, et noorte töötajate sissetulek on vanemate vanuserühmadega võrreldes väiksem. Uued töösuhted on lühemad ning pikaajalisi kõrgepalgalisi töökohti pole eriti saada. Väiksem palk tähendab aga ka väiksemat kogumispensionit.

Soomes arvestatakse pensioni iga palgamakse pealt. Mida suuremat palka teenid ja mida kauem tööl käid, seda suurem hakkab kunagi olema su pension. Katkendlik teenistuskäik ja osalise tööajaga töötamine aeglustavad ning kärbibivad pensioni kogunemist.

Võta vastutus iseenda toimetuleku eest ja loo endale palgatöö kõrvale eraldiseisev tuluallikas, investeerides pikaks ajaks börsi-aktsiatesse. Võid investeerida alguses kas või mõnikümmend eurot kuus või isegi aeg-ajalt. Mida varem sa alustad, seda rohkem on sul aega kapitali koguda.

Ja mida enam sa oled oma vara kasvatanud, seda suurem on su majanduslik sõltumatus ning seda vabamalt saad teha just neid asju, mida sa üle kõige teha tahad.

3

Visadus on edu võti

Hea hakkamine on pool tööd.

VANASÕNA

Investeerimine on kestussport. Jõukust võid koguda, kui sa investeerid pikaks ajaks mõnesse enda valitud kasumlikku ettevõttesse, mis kasvatab käivet ja kasumit (kasvuettevõtte). Siis oled ettevõttes omanik. Vii ennast kurssi eri ettevõtete tegevusega ja püüa leida ettevõtteid, mille aktsiahind on praegu madalam nende väärtusest pikas perspektiivis (sellest hiljem lähemalt). See on kasumi jagamise võistlus!

Milline oleks see ettevõtte, mida saadab tulevikus edu? Seda raamatut hoolikalt lugedes suurendad sa oma teadmisi majandusasjust! Teadmistest lähtuv iseseisev mõtlemine võimaldab aga teha parimaid investeerimisotsuseid.

■ Autori esimene väärtpaberinvesteering

Minu kool oli Helsingi lütseum ehk Ressu. Keskkooli ajal käisin suviti tööl. Esimesel suvel hooldasin muru Helsingi linnale kuuluvas korterelamute piirkonnas Maunulas, teisel suvel töötasin kontoritavete hulgilaos ning kolmandal suvel ehitasin filmikompanii Metro-Goldwyn-Mayer Oy Soome kontoris vaatajate jälgimise süsteemi. 1950ndad olid kino kuldaeg. Televisioon tuli hiljem.

Esimese suve palga eest soetasin Rootsist jalgratta Monark, hokiuisud ja Siriuse hokikepi. Tolleaegsed Soome hokikepid Velika ja Ala olid kehva kvaliteediga.

Pärast tunde kandsin lisaraha teenimiseks lähimais kvartaleis laiali ajalehte Ilta-Sanomat ning olin Töölö lillepoes jalgrattakuller.

Teise suve palga eest ostsin Oy Ford Ab aktsiaid. Ameerika Ühendriikide Fordi Soome tütarfirmal oli peale sõiduautode ja traktorite müügiesinduse ka veoautode koostetehas Helsingis Hernesaaris. Seal töötas üle 300 inimese. Helsingi börsile oli see ettevõtte tulnud 1938. aastal.

Isa soovitusel investeerisin 1954. aasta suvel teenitud raha Fordi. Elasime sõjajärgsel raskel ajal. Eduskunta vasakparteide eesmärk oli suurimad Soome eraettevõtted riigistada ehk nende aktsiad konfiskeerida. Edukaid eraettevõtteid vihati. Isa aga arvas, et vasakparteid ei julge USA tütarfirma omandit puutada.

Aktsiaostu tõttu hakkasin börsi vastu suuremat huvi tundma. Arvud on mind alati köitnud. Kuna ma olin nüüd aktsionär, läksin järgmisel kevadel Fordi üldkoosolekule, et ettevõtet ja selle tegevust paremini tundma õppida. Ettevõttel oli umbes nelisada aktsionäri. Keskkooliõpilasena arvasin, et sulandun seltskonda. Minu imestus oli suur. Kohale tulid ainult ettevõtte juhatuse lähikonda kuuluvad täiskasvanud, kokku alla kümne inimese. Neist kaks esindasid emaettevõtet Ford.

Koosoleku suhtluskeeled olid rootsi ja inglise. Sõja ajal olin ma olnud Rootsis, nii et keelt mõistsin piisavalt. Koosolek vältas pool tundi. Seejärel pakuti õhtusööki. Ettevõtte tegevjuht Stig Österson oli džentelmen ja kutsus mind enda kõrvale lauda istuma. Mulle jäi aktsionäride üldkoosolekust väga hea mulje. (Tänapäeval võivad suurte börsifirmade aktsionäride üldkoosolekud olla lausa massiüritused, milleks broneeritakse terveid messipaviljone.)

Investeering Fordi aktsiatesse oli tulus. Kapitalikasvu ja dividendide toel rahastasin ma aastail 1959–1961 Helsingi majanduskõrgkoolis õppides oma sõitu suvetööle kõigepealt Rootsisse ning seejärel Californiasse ja Prantsusmaale.

Rootsis teenitud raha eest sain juba osta kasutatud auto, Volkswageni põrnika. Auto pidamine ilma korrapärase sissetulekuta oli siiski nii kulukas, et loobusin sellest varsti. See oligi haruldane, et 1950ndail oli üliõpilasel oma auto. Vähemasti oli majanduskõrgkooli ees Runebergi tänaval toona alati vabu parkimiskohti.

